

Atskaite par dalību COPA – COGECA un Eiropas Komisijas darba grupā

Lauksaimniecības produktu veicināšana

03.07.-04.07.2013., Brisele

Izskatāmais jautājums:

Darba grupas vadītāja un vadītāja vietnieka vēlēšanas

03.07.2013

COPA-COGECA darba grupas vadītāja amatam izvirzīts viens kandidāts.

Kā darba grupas vadītājs vienbalsīgi ievēlēts Wierzbicki, Jerzy, FBZPR, Polija

Vēlēšanās COPA-COGECA darba grupas vadītāja vietnieka amatam izvirzīts viens kandidāts.

Kā darba grupas vadītāja vietnieks vienbalsīgi ievēlēts Ciambrello, Antonello, Fedagri Confcooperative, Itālija

Vadītājs Wierzbicki informē, ka 04.07.2013. darba grupā Eiropas Komisijā ievēlēs kopīgās darba grupas vadītāju. Aicina visus klātesošos balsot par Austrijas pārstāvi Christian Jochum.

04.07.2013.

Priekšsēdētāja vēlēšanas. Uzstājas COPA-COGECA pārstāvis un izvirzītais kandidāts Christian Jochum un skaidro, ka viņa kandidatūra izvirzīta, jo viņam ir liela pieredze tirgus veicināšanas pasākumos un šajā laikā, kad turpinās KLP reforma ir ļoti svarīgi, lai EK un organizāciju kopīgo darba grupu vadītu lauksaimnieku pārstāvis.

Kopsavilkums/ ieteikumi/ secinājumi/ veicamie darbi

04.07.2013.

Par EK darba grupas priekšsēdētāju ievēlēts COPA/COGECA izvirzītais kandidāts Christian Jochum.

Izskatāmais jautājums:

Lauksaimniecības produktu veicināšanas reformas shēma – pašreizējā situācija un stratēģija

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

03.07.2013.

Par reformas shēmu un stratēģiju ziņo COPA-COGECA pārstāve.

Kaut arī EK plānoja publiskot jaunās likumdošanas iniciatīvas 2012. gada nogalē, tomēr arvien nekas nav sagatavots un pašlaik EK sola nākt klajā ar jaunām iniciatīvām 2013. gada rudenī. EK plāno veikt vairākas būtiskas izmaiņas, jo īpaši attiecībā uz multiprogrammām (vairāku dalībvalstu). Attiecībā uz budžetu bija politiska vienošanās par budžetu kopumā, bet arvien vēl nav zināms cik lieli līdzekļi tiks atvēlēti tirgus veicināšanai. Skolas augļu programmu ir plānots palielināt līdz 200 milj EUR. Skolas piena programmu saglabās esošā

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPĀ INVESTĒ LAUKU APVIDOS

līmenī. Kopumā šīs programmas neaizņem lielus līdzekļus ES budžetā. COPA-COGECA stratēģija būs uzsvērt šo programmu nozīmīgumu Eiropas Parlamentam. Norāda, ka esošo veicināšanas budžetu izmanto tikai 80% no piešķirtā, tādēļ nākamā periodā ir grūti runāt par palielinājumu.

Runātāji uzsver, ka vislielākais potenciāls ir trešās valstīs, tādēļ programmas arī vairāk jāorientē uz trešām valstīm un to nevar aizmirst. Tomēr jāņem vērā uz trešām valstīm eksportējamo produktu klāsts un tam jābūt pietiekami plašam. Vairāki runātāji uzsver, ka nozīmīgi ir arī pārskatīt organizāciju līdzfinansējuma daļu.

Kopsavilkums / ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

03.07.2013.

Dalībvalstu pārstāvji norāda, ka programmām ir jābūt mērķtiecīgākām ar mazāku ražotāju un lielāku ES līdzfinansējumu (ražotāji apmēram 10%). Vispārīgas programmas (bez konkrētām ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN) shēmām) būtu 100% jāfinansē Eiropas Savienībai norādīta COPA-COGECA biedru organizāciju pārstāvji.

Eksperta ieteikums: Viedoklim par programmu līdzfinansēšanu var piekrist arī Latvijas organizācijas, jo līdzfinansējuma piesaiste ir būtiskākais kavējošais faktors programmu realizēšanai Latvijā. Šo viedokli ir jāatbalsta Latvijas pārstāvjiem ES institūcijās.

Izskatāmais jautājums:

Informācija par programmām, kas apstiprinātas 2013.gada martā

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

03.07.2013.

Kopā ir iesniegtas 36 programmas, 22 ir apstiprinātas, 16 bija iekšējam tirgum (3 multiprogrammas), 6 bija trešajām valstīm.

Produkti, olīveļļa, piens, augļi, olas, vīns. Apstiprinātās programmas pievienotas pielikumā.

04.07.2013

Ilgtermiņā skatoties atsevišķos gados ir apstiprināta 1/3 daļa no visām iesniegtām programmām, bet citos gados pilnīgi pretēji – 1/3 daļa no iesniegtām programmām ir noraidīta.

Runājot par pēdējo kārtu 2013. gadā, diemžēl ir apstiprinātas tikai 2 multinacionālas programmas, kas ir absolūtā EK prioritāte.

Pašlaik uz otro iesniegšanas kārtu 2013. gadā ir iesniegtas 34 programmas un EK aktīvi strādā, lai lēmumu par programmu apstiprināšanu varētu pieņemt 05.10.2013.

Lietuvas prezidentūra vakar ir izplatījusi relīzi, ka lauksaimniecības produktu tirgus veicināšanas pasākumi būs prioritāte, ko darba grupas prezidents Jochum atzīmē kā īpaši pozitīvu signālu.

Kopsavilkums/ ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Eksperta ieteikums: Latvijā atkārtoti jāizplata informācija Latvijas lauksaimnieku organizācijām, jo šajā kārtā nav pieteikusies neviena organizācija, bet iepriekšējā pieredze rāda, ka veicināšanas pasākumiem ir pozitīva ietekme uz tirgu.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPĀ INVESTĒ LAUKU APVĪDOS

Izskatāmais jautājums:

Informācija par augsta līmeņa misiju:

- Komentāri par Pārtikas un viesnīcu gadatirgu Vjetnamā no 2013. gada 24.-26. aprīlis;
- Informācija par gaidāmo Komisijas iniciatīvām, tostarp augsta līmeņa tirdzniecības vizītes un komunikācijas pasākumi trešās valstīs.

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

03.07.2013.

1. Par Vjetnamu. Notika pasākumu kopums, kas ietvēra arī degustācijas un produktu reklamēšanu pasākuma laikā
2. EK gaidāmās iniciatīvas. COPA-COGECA tiks informēta par valstīm, kurās plānotas aktivitātēs, visticamāk Āzijā. Tāpat arī par komunikācijas aktivitātēm trešās valstīs. Ir izsludināts tendera iepirkums uz valstīm, kur EK plāno reklāmas aktivitātes piemēram ASV, Meksika, Krievija, Brazīlija, Japāna utt.

04.07.2013.

EK pārstāvis informē par aktivitātēm Vjetnamā. Kā svarīgu sarunu tematu EK izvēlējas ĢIN, jo īpaši šo norāžu aizsardzību Vjetnamā. Par ĢIN tika organizēts seminārs vietējiem ierēdņiem, kuriem būs jāizstrādā likumdošana par ĢIN aizsardzību. Bija pieaicināti arī vietējie produktu ražotāju un izplatītāji. Papildus semināriem bija daudz aktivitātes mēdijos – presē, TV un citur.

EK šogad organizēs pasākumus Japānā un Korejā 2013. gada novembrī. Indijā un Dienvidāfrikā 2014. gadā. Detalizēta informācija par pasākumiem EK mājas lapā.

Kopsavilkums/ ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Francijas FNSA pārstāvis iesaka aicināt EK uzaicināt COPA-COGECA pārstāvjus piedalīties lauksaimniecības komisāra braucienos.

Austrijas pārstāvis iesaka pārdomāt vai EK ir jāveic aktivitātes tik daudz valstīs, jo valstu saraksts ir ļoti garš.

Eksperta ieteikums: Latvijai vēlams orientēties uz tuvākiem tirgiem – Krieviju, Baltkrieviju un Ukrainu, taču lauksaimnieku organizācijām jāizvērtē kuri ir mūsu produkcijas ražotājiem primārie tirgi un šī informācija jāpārstāv COPA-COGECA.

Izskatāmais jautājums:

Veicināšanas programmas prezentācija darba grupas locekļiem

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

03.07.2013.

Uzstājas Erik Kam, Dānijas lauksaimniecības un pārtikas padomes pārstāvis. Veica tirgus veicināšanas pasākumus Ķīnā un popularizēja cūkgaļu. EK sākotnēji dāņu iesniegumu ir noraidījusi, bet tad apstiprinājusi. EK likusi novērst trūkumus, kas bija saistīti ar Ķīnas tirgus analīzi. ES ražotājiem Ķīna ir milzīgs tirgus un eksports pēdējos gados ir pieaudzis līdz 23%. Ķīnas tirgus ir ļoti specifisks, bet galvenais uzsvars ir jāliek uz pārtikas drošumu. Tas ir ļoti

aktuāli, ņemot vērā pēdējo gadu pārtikas skandālus Ķīnā. ES galvenie konkurenti ir ASV, Kanāda, Brazīlija, Čīle, Meksika.

Dānijā valsts nefinansē 30% un organizācijām ir jāfinansē 50% no izmaksām. Pašreizējais projekts ir pastiprināts par kopējo summu 6,9 milj. EUR.

Viens no pasākumiem ir "direct mail" - ES reklāma uz iepakojumiem, cenām, lielveikalu žurnālos utt.

Otrs pasākumu kopums ir restorānu ķēdes, trešais izstādes un semināri.

Plānojot projektu un izvēloties realizētāju nozīmīgi bija sazināties ar Dānijas vēstniecību Ķīnā, kur bija nozīmīga loma pareizo kompāniju uzrunāšanā.

Kopsavilkums/ ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Eksperta ieteikums: Latvijā ir vairāk uzmanība jāveltī videi draudzīgu ilgtspējīgu ražošanas metožu popularizēšanai, jo tas palielinās mūsu produktu konkurētspēju pasaules tirgū. Piemērs ir Ķīna, kur patērētāji ļoti pievērš uzmanību produktu izcelsmei, jo īpaši, ja produkti ir no Eiropas, jo ES uzskata kā tīru vidi, kur var saražot nekaitīgus pārtikas produktus, kas arī tiek rūpīgi kontrolēti.

Izskatāmais jautājums:

Publiskā iepirkuma noteikumi

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

04.07.2013.

Publiskā organizācija ir tāda, kas saskaņā ar direktīvas 2004/18 direktīvas 1. pantu 9. paragrāfu atbilst tur minētai definīcijai. Piemēram, tas nozīmē, ka lielāka daļa finansējuma tiek saņemta no valsts, tai nav komerciāls raksturs utt. Turpmāk tirgus veicināšanas pasākumos EK stingri uzraudzīs, lai ir izpildītas visas prasības atbilstoši direktīvai 2004/18.

Kopsavilkums / ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Eksperta ieteikums: Kā tas ietekmē Latvijas ierosinātājorganizācijas? Ja organizācija atbilst šiem noteikumiem, tad organizācijai ir jāpilda direktīvas prasības. Galvenā atšķirība starp privāto organizāciju un publisko organizāciju ir, ka publiskai organizācijai ir jāiesniedz paziņojums arī pirms līguma slēgšanas.

Izskatāmais jautājums:

Modifikācijas dažiem nosacījumiem attiecībā uz veicināšanas programmu priekšlikumiem, kurus dalībvalstis iesniegs līdz 2013. gada 30.septembrim

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

04.07.2014.

EK pārstāvis informē, ka ir ieviestas vairākas būtiskas izmaiņas.

Pirmā, attiecība uz izpildītājorganizācijām. Parasti tās saņem 13% kā maksu par darbu, bet turpmāk attiecībā uz reklāmu raidīšanu TV un radio būs tikai 5%, jo tā ir vienkārša procedūra, kas prasa tikai vienu darbību noslēgt līgumu. Klipu sagatavošana, mediju plāni utt. paliks kā bija 13%. Otrā izmaiņa par valūtas maiņas kursu. Līdz šim bija daudz problēmas saistībā ar

kursa skaidrošanu. Turpmāk visu valūtas kursu piemērošana būs jāveic atbilstoši nacionālai likumdošanai. Trešā ir par ceļojumiem. Būs izmaiņas par dokumentiem, kas jāpiestrādā kā ceļojumu apliecinājums, jo pašlaik lielākā daļa ceļojumu dokumenti ir elektroniski. Ceturtās izmaiņas ir programmas iesnieguma pielikumā pievienotā budžeta kopsavilkumam. Līdz šim bija ļoti daudz sīki izdevumi, kas sastāda tikai dažus EUR. Šiem mazajiem izdevumiem vairs nebūs vajadzīgi izdevumus apstiprinājuma dokumenti, bet būs vajadzīgs kopīgais līgums. Šos mazos izdevumus aprēķinās kā % no visiem kopējiem izdevumiem. Piektais. Budžeta kopsavilkumam ir pievienoti papildus ailes.

Ļoti svarīgi, ka turpmāk ieniedzējorganizācijām nebūs jāatskatās par saņemtajiem 3%. Līdz šim bija jāiesniedz izdevumus apliecinājoši dokumenti, kas bija lieks administratīvais slogs.

Kopsavilkums / ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Eksperta ieteikums: Latvijas organizācijām visi augstāk minētie EK priekšlikumi mazinās administratīvo slogu un tādēļ rūpīgi jāseko līdzi, lai arī Latvijas valsts pozīcija atbalsta EK priekšlikumus. Vēlāk ieviešanas laikā uzmanība jāpievērš kā LAD piemēros likumdošanas jaunās izmaiņas.

Izskatāmais jautājums:

Lauksaimniecības produktu veicināšanas reforma:

- Informācija par pašreizējo stāvokli
- Esošā situācija par aitas gaļas pieprasījumu

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

04.07.2013.

- informācija par pašreizējo stāvokli

Īpaši jauni par reformu nav, tādēļ arī šis punkts ir iekļauts pie citiem jautājumiem. Tomēr EK pārstāvis norāda, ka ir saņemti daudzi kritiski aizrādījumi no citām Eiropas iestādēm un dalībvalstīm par tirgus veicināšanu, kas reformas gaitā ir jārisina, piemēram, izcelsmes norādīšana. Diemžēl pagaidām viss process kavējās. Ir jāskaidro sabiedrībai, politiķiem, ka šīs programmas ir efektīvas un devušas labus rezultātus, ka tās nav reklāmas, bet gan informatīvas kampaņas. Jāņem vērā, ka programmas nav tikai, lai palielinātu tirgus daļu, bet arī atsevišķiem produktiem nezaudētu tirgus daļu.

- Esošā situācija par aitas gaļas pieprasījumu

COPA-COGECA ir ierosinājusi iekļaut veicināšanas pasākumos aitu gaļu. Šā gada 10. jūlijā regulas priekšlikums tiks izskatīts dalībvalstu darba grupā. Pēc šīs sanāksmes varēs sākt diskutēt detalizētāk par šo jautājumu.

Kopsavilkums / ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Eksperta ieteikums: Turpmākos mēnešu ir rūpīgi jāseko līdzi KLP reformas gaitai, jaunākām likumdošanas iniciatīvām un jāpārstāv Latvijas lauksaimnieku intereses. Jāinformē aitu audzētāju asociācija par aitu gaļas iekļaušanu veicināšanas pasākumos.

Armands Krauze

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

